

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
10 ..

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez dopolne naročilne se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Iz XIV. seje deželnega zbora.

V popolnitev poročila o XIV. seji z dne 9. t. m.:

Deželni odbor so vrnil: prošnja Amalije Trampuž, prošnja posestnikov v Drežnici, prošnja za podporo za zgradbo 2 vodnjakov v Dol. Gabrijah; prošnja za podporo za zgradbo vodnjaka pri Bizjakih, prošnja za podporo v zgradbo dovodne ceste od Črnič do batujške postaje in za zgradbo vodovoda v Črničah in Ravnah, prošnje cestnega odbora kanalskega in občine Ajba za moralno in materialno pomoč v svrhu zgradbe cestne mreže v kanalskem okraju, prošnja za podporo občanov vrtovinških za zgradbo nekaterih vodnjakov, prošnje za cesto po dolini Avšček in Kojško-Figovica Brestje, skupno razne prošnje za podporo, prošnja Josipa Furlanija, za popravilo ceste Vrsno-Krn, za vodovod v Jezercih, cesto Zapotok-Kobališče, prošnja Josipa Grilanca, prošnja za podporo v popravilo ceste na planini Golobar in Zaprikraj, prošnja za podporo za kanalizacijo občine Batuje, podporo Ant. Clementa za nakup premičnih uljev.

Pomožna akcija za našo deželo. Laški liberalci in klerikalci so si v lasih.

Zanimiva debata se je bila unela ob tej točki. Predlog, ki se tiče minister-ske komisije za pomožno akcijo v prilog naših deželi, je utemeljeval dr. Faidutti tako-le:

»Dunajski uradni list »Winer Zeitung« je priobčil 4. avg. 1908. lep program za gospodarsko pomoč naši deželi, ki je odgovarjal vsaj deloma našim potrebam. Takoj ko je bil program objavljen, je sklical takratni minister-ski predsednik baron Beck komisijo, sestavljeno iz uradnikov raznih strok in poslancev, udeležil se je

tudi en deželni odbornik. Namen komisiji je bil ta: sestaviti seznam najnujnih potreb ter določiti od pomoč. Upati je bilo, da se bo delalo resno ter da vlada ukrene res potrebno glede naših gospodarskih razmer. Preteklo je leto, komisija ni več delovala. Imela pa je namen združiti referente raznih ministerstev za skupno delo, da ne bo vsako ministerstvo posebej delalo. V proračunu 1909/10 pa nahajamo malo ali nič v prilog naši deželi in gotovo je obžalovati, da medministerjalna komisija ni nadaljevala dela. Bivši minister-ski predsednik Beck kakor tudi sedanji Bienenrth sta obljubila v polni zbornici, da bosta mislila na nas, kar je vzbujalo upe v srcu. Storilo pa se je malo ali nič. Deželni zbor, ki je v prejšnjih sejah glasoval za resolucije, ki so se sklicevale na ta program, more vplivati s svojim glasom ter privedsti vlado do tega, da bo držala svoje obljube. Naš glas bo glas vpijočega v puščavi, ako se ne zbere zopet medministerjalna komisija. Da se to zgodi, je stavil predlog, kakor smo že povedali zadnjič.

Pettarin je komaj čakal, da bo govoril. Najprej je rekel, da deželni odbor ni bil povabljen k onim posvetovanjem. — (Faidutti: Saj je bil poleg deželni odbornik dr. Marani!). Pettarin je rekel dalje, da deželni odbor pa je naznačil potrebe dežele. Če ni v državnem proračunu nič za našo deželo, za to je našel vzrok v pogubnem delovanju dež. zbora lanskega leta. Predlog dr. Faiduttija je izpoved, da poslancem v parlamentu je pošla energija ter se čutijo brez moči. (Antonelli: Bene, bravo!) Pettarin se sicer pridružuje predlogu, zahteva pa to premembo, da se nalaga dež. odboru, da naredi potrebne korake pri vladi.

Faidutti je odgovarjal ter povdarjal, da poslanci v parlamentu so dosegli, da je vlada objavila program ter so ministri dali obljube. Povdarjal je, da nekaj takega se je pripetilo tudi Dalmaciji, ali pobrigali so se, podrezali pri vladi in

Weisskirchner je poskrbel, da se akcija nadaljuje. Povdarjal je tudi, da so poslanci storili svojo dolžnost, če niso držali besede prizadeji, je dolžnost dež. odbora, podpirati poslance.

Laški klerikalci so hoteli, da deželni zbor naj pozove vlado v smislu Faiduttijevega predloga, ali Pettarin je zopet skočil pokoncu, dolžeč laške klerikalce, da se zatekajo zategadel k deželni zboru, ker sami ne morejo ničesar opraviti. Laški klerikalci protestirajo, vik in krik, liberalci jih dolžijo, da niso koristili ničesar za ljudstvo, čeprav se izdajajo za rešitelje Furlanije...

Antonelli: »V mojih časih sem nisimo zadovoljevali z obljubami. Jaz sem pridobil za Furlanijo milijone.« Bugatto mu je ugovarjal, **tu pa se je razjezil Antonelli ter začel kričati na laške klerikalce.** Tudi s slovenske strani je bilo nekaj glasov.

Antonelli: »Ko sem bil jaz v parlamentu, smo delali brez takih konferenc, pa smo naredili mnogo, kar danes pripoznava cela Furlanija. Dobili smo pa ceste, železnice, zoper pelagro. **Milijoni so, ki so prišli v Furlanijo, milijoni, 20 milijonov!**«

Bugatto: Ampak kje so ti milijoni? Antonelli: Pustite me govoriti! Čas je, da se neha s konferencami, s katerimi se vodi le ljudstvo za nos. — Postaja v Zagreju je moje delo, most v Červinjan, dobil sem obljubo za izčiščenje Anfore (Bugatto vmes: Stane 20 milijonov, drugih 20 milijonov, obljuba, ki stane 20 milijonov) Poprava zvonika v Ogleju je moje delo, poprava bazilike; 20.000 K sem dobil za zoper pelagro, za ceste, storjene so mi bile obljube (Bugatto ugovarja) — inženir Grünhut je moja priča. Dobil sem podpore za društva ter za razne druge svrhe... Ti gospodje pa, ki se tako držijo, pripoznavajo v predlogu, da niso storili ničesar.

Antonelli je divjal, zato je čutil celo glavar potrebo reči mu: naj se pomiri ter drži argumenta. — Antonelli tolče po mizi

ter pravi, da je bil čas, da se je enkrat razjezil in povedal, kar je imel povedati.

Bugatto govori, Antonelli se zopet razburja ter kriči: »Venti milioni!« — Prepirali in prerekali so se dalje. Pettarin je trdil, da se vidi, da se ni doseglo nič, ker so poslanci nezmožni, brez moči. — Bugatto: To je megalomanija! Nov krik in vik. — Pettarin je dolžil laške klerikalce, da so oni krivi, če dež. zbor lani ni mogel delovati. Prerekanje je še le počasi skončalo. S predlogom pa se je zgodilo tako, kakor so hoteli laški liberalci in slovenski klerikalci, da se namreč naroča dež. odboru (Pettarinov predlog), naj stori o tej stvari potrebne korake pri vladi.

K tej točki se je bil oglasil tudi slovenski poslanec Zega. Povedal je, da vladni načrt je bil od ljudstva pozdravljen, ker ljudstvo je komaj čakalo, kdaj začne pomožna akcija. Pozdravil je predlog poslanca Faiduttija, potem je spet govoril ter se pridružil Pettarinovemu spreminjevalnemu predlogu. Rekel pa je, da se mu zdi milo, ker so laški poslanci dosegli toliko za Furlanijo, slovenski del dežele dobiva pa le drobtinice. Gledé akcije je rekel, da poslanci na Dunaju niso znali nič dobiti.

Gregorčič in Fon sta grdo gledala. Vraga, kako bi ne! Farovski listi ju hvaležijo na vse pretege, kako pridna poslanca da sta — tu pa vstane v deželni zboru Zega pa pravi, da za Furlanijo se je doseglo že toliko, za Slovence pa nič. Čisto v nič je del »velika zaslug naših vrlih katoliških poslancev!« Strela, to ni prijetno ne za Gregorčiča ne za Fona!

Nadžkof in knez v deželni zboru.

Nadžkof in knez je stopil v dvorano, ko je Manfreda utemeljeval svoj predlog, ki je bil prvi na dnevnem redu. Pozdravil ga je glavar. Zavezniki so se spogledali, Gregorčič ni vedel, ali naj ostane rdeč ali naj ozeleni... zadovoljni so bili samo laški klerikalci.

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisal Jules Verne. — Prevel O. J.

(Dalje.)

»To imenujemo ledeni splav; če je malo višji, se imenuje ledeni grič ali gore; z njimi priti v dotiko, je zelo nevarno, treba se jih je skrbno ogibati. Vidite tamkaj spodaj nekaj izbočenega, kar je napravil pritisk ledu? To imenujemo hummock; in če je spodnji del te grbe pod vodo, se imenuje kalf. Vse to mora imeti svoja imena, da se je mogoče spoznati.«

»Oh, to je res čuden prizor,« vzklikne doktor pri pogledu na čudeže severnega morja, »in kako živ vtis napravijo te slike na domišljijo!«

»Brezdvomno,« odgovori Johnson. »Ledovje ima dostikrat čudne oblike in naši ljudje jih znajo po svoje razlagati.«

»Glejte, Johnson, ter občudujte vse te ledene skupine! lahko bi jih primerjal s čudno vasjo, z orientalsko vasjo s svojimi minareti in mošejami pri blede lunini svetlobi. Dalje tam dolga vrsta gotških obokov, ki nas spominjajo na kapele Henrika VIII. ali parlamentarne palače.«

»Resnično, doktor Clawbony, na vsak način ima človek od tega vžitek. Toda bilo bi nevarno stanovati v teh vasih in cerkvah in ne sme se jim preveč približati. To so taki minareti, ki se na dnu zibljejo in katerih najmanjši lahko razbije ladjo, kakoršna je Forward.«

»In ljudje so si upali v to morje, ne da bi imeli parni stroj pri rokah! Kako naj se drži ladja z jadra v smeri sredi teh premičnih pečin.«

»In vendar je temu tako, gospod Clawbony; če je bil veter nasproten, in to se mi je pripetilo dostikrat, meni, ki z vami govorim, smo se potrpežljivo usidrali na tako klado; seveda nas je več ali manj vlekel za seboj, toda končno smo pričakali ugodnega trenutka za nadaljnje potovanje. Lahko rečem, da smo na tak način porabili mesec dni, kjer bi potrebovali sedaj z nekoliko sreče par dni.«

»Meni se zdi,« pravi doktor, »da hoče toplota še padati.«

»To bi bilo usodno,« pravi Johnson, »kajti treba je odmeke, da se te gruče razkroje in izgube v Atlantsko morje. Sicer jili je pa v Davidovem prelivu več, ker se celini znatno približate med rtom Walsingham in Holsteinberg. Toda onstran 67. vspelednika bomo videli, da bo morje v maju in juniju bolj plovno.«

»Da, toda treba je tja šele priti.«

»Treba je tja priti, gospod Clawbony; v juniju in juliju bi bili naleteli na prosto vožnjo, kakor jo imajo kito-lovci. Toda ukazi so bili natančni. Treba je bilo v aprilu biti tukaj. Zato se ali jaz motim, ali pa je naš kapitan pretkanec, ki ima svojo misel. Očividno je odšel zato tako zgodaj, da bi daleč prišel. Sicer bomo pa že videli, če doživimo.«

Doktor je imel prav, ko je trdil, da toplota pada. Toploter je kazal opoldne 14° stopinj, in vladal je mrzel severozahodnik, ki je nebo sčistil in pospešil tek ledovju, ki je plavalo po Forwardovi poti. Sicer se pa ni drvilo vse ledovje v isti smeri; marsikteri kos se je gnal v nasprotno

stran, zlasti večji, kateri je kak podmorski tok zaganjal v nasprotno smer.

Umljive so torej težkoče te vožnje. Strojvodji nista imela za trenutek miru.

Parni stroj so vodili na krovu samega s pomočjo vzvoda, ki so ga odpirali, ustavljali ali obračali trenutno, kakor je ukazoval častnik na krovu. Časili je bilo treba hiteti, da so prodrli skozi kako odprtino ledenega polja, časili se meriti v hitrosti s kakim ledenim gričem, da ni zaprl edino rabne poti, ali pa se je moral ladja urno zasukatati, da je ni razbil kak led, ki je nenadoma začel najpo padati. Te ledene gruče, ki jih je podil silni tok od severa, so se gnetle v ožini in če bi jih mrzaz strdil, bi Forwardu lahko naredile neprodirljiv jez.

Ptičev je bilo v teh krajih nebroj. Hudourniki in martinove gosi so letale sem in tja ter odurno kričale. Bilo je neštevilno tanovšic z veliko glavo, kratkim vratom in stisnjenim kljunom, ki so prihotale s svojimi peruti ter se igrale s snežinkami. Edine te jate ptičev so oživljale okolicu. Neštevilno kosov lesa se je podilo ter zadevalo med seboj; tudi nekaj glavačev z velikansko napihnjeno glavo se je približalo k ladji; toda loviti jih ni bilo časa, četudi so se vzbujale harpunarju Simpsonu želje po njih. Proti večeru se je prikazalo tudi več morskih psov, ki so z gohči nad vodo plavali med velikimi kosovi ledu. 22. apr. je toplota že bolj padla; Forward je pomnožil svojo parno silo, da bi prišel do ugodnejše vožnje. Obvladal je odločno severozahodnik, in jadra je bilo treba poviti.

Tega dne, ki je bila nedelja, niso imeli mornarji veliko dela. Po službi božji, ki jo je opravil Shandon, so se mornarji spravili na ptičji lov; nalovili so jih ogromno,

Nadžkof je motril pisano družbo. Še so točke za točko. Posebno burna je bila točka o Faiduttijevem predlogu, opisana v prejšnjem odstavku.

Videlo se je, da so se laški liberalci prav zato, ker je bil navzoč nadškof, hoteli znesti ne laškimi klerikalci. Pokazati so mu hoteli, da ne veljajo nič in ne delajo nič ti furlanski katoliški poslanci, ampak samo obljublajo. Antonelli je kar divjal, Pettarin jih je dolžil »zveze« ter zvrčal na nje krivdo, da ni mogel deželni zbor lani delovati. Prav uničiti so hoteli laške klerikalce pred očmi samega nadškofa. Nadškof je gledal in poslušal — slovenski klerikalci so povsod molčali, semtertje se je čul kak glas. Gregorčiču je bilo prijetno okoli srca, ker se je veselil trenutka, ko pokaže, kaj je on, kako drži zveza Pajer-Gregorčič, čeprav jo je bil obsodil sam on, nadškof in knez.

Prišla je na vrsto točka o pravilniku deželne hranilnice in posojilnice.

K besedi se je oglasil nadškof. Pravi, da je proti predlogu deželne odbora za ustanovitev deželne hranilnice in posojilnice, ker imamo že dovolj denarnih zavodov, ki dosegajo isti namen, ki je označen v § 1. nove deželne hranilnice. (Ta paragraf se glasi: »Deželna hranilnica ima namen, nuditi vsakemu, zlasti manj premožnim ljudem ugodno priliko, kako nagatisvoje prihranke varno in obrestonosno in je v potrebi zopet dvigati; vložniki so pri tem gotovi, da se uporabljajo njihovi prihranki na neizpodbiten način in pred vsem v prid gospodarskega razvoja dežele«). Rekel je dalje: Imamo na deželi rajfajznovke, v Gorici pa tudi pupilarno varen Mont. Zdi se mi, da je načrt deželne hranilnice le kopija Monta, katere mu se napoveduje konkurenca. Če bo pa trpel Mont, bo trpela cela dežela. Nadškof je prešel na to na klerikalno združno organizacijo, ki dobi konkurenta. Če se pa tako konkurira, se dela proti obstoječim denarnim zavodom, to pa ni zdrav gospodarski razvoj. (Laški klerikalci odobravajo nadškofove besede). O tem se je potem debatiralo, kakor smo povedali zadnjič.

Nadžkof je bil prišel v zbornico z namenom: da reši Mont, a je naletel na gluha ušesa pri dr. Gregorčiču, v čegar rokah je bila usoda Monta. Če bi bili slovenski klerikalci glasovali z laškimi klerikalci, bi bil sprejet Meizlikov predlog, po katerem bi se bila navedena točka odstavila z dnevnega reda. Ali Gregorčič je pokazal, da je trdno zvezan s Pajerjem ter da se nič ne boji nadškofa. Slovenski klerikalci so glasovali z laškimi liberalci — in nadškof je odšel blamiran iz dvorane skupno z laškimi klerikalci.

Nadžkof je mislil, da s svojo prisotnostjo reši Mont ter da zada ob jednem udarec zvezi Pajer-Gregorčič. »Zwei Fliegen auf einen Schlag« — pa ni »ratalo«! Je hudo!

O novi deželni palači

Je bilo tudi govora v tej seji. Predlog se glasi: ali naj se nova deželna palača zgradi na svetu na starem pokopališču, ki je kupljen v ta namen ali pa naj se predela Attemsova palača na Kornu, oni svet pa proda. Predlog so odkazali tehn. in fin. odseku.

O novi deželni palači je bilo govora v deželni zbori že leta 1907. — 600.000 K! Zemljišče na starem pokopališču je bilo ponudeno po 60 kron seženj. Mestu se je zagotovilo lepo kupčijo. 600.000 K pa bo najbrže premalo za deželno palačo. Saj vemo, kako znajo zidati in kako prekoračevati račune. — Res, da so deželni uradi v nerodnem poslopiju, ali pri sedanjih finančnih mizerijah menda res ne kaže zidati novo deželno palačo. Svet naj se proda, ne pod izgubo, da ne bo škoda vedno večja, ker sedaj nič ne nese; tisočaki se dajo porabiti v druge potrebnejše namene!

Stara palača na Kornu pa menda tudi ni primerna za deželne urade!

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi drastičnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Pozorevanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine olajšuje in okrepuje staroznano sredstvo proti tiganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1-80
Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, s. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.
Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolotti A. Gironeoli.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Gor. Branice. — Tako slabe pošte kot je naša gotovo nima nobena še tako majhna vas. Pismonoša donaša pisma še le drugi dan ali pa jih ne dobimo. Posebno gorak je pa za naše časopise!

Ko je bila še pošta pri g. Ferjanu Čehovinu, je bilo vse v redu. Kar naenkrat vzeli so pa klerikalni možje novega pismonoša, ki je tudi mežnar in organist, pa ni ne eno ne drugo, samo plačan klerikalni agitator.

Že v Štanjelu na poštni nas tako odričajo, zdaj pa še tukaj tak nered. Bomo videli, smo že dali v Trst, kaj da bo!

Poglejte malo ta lep nered na pošti. Tam sta dve puncici, ki vse pregledata od prve dopisnice do zadnjega časopisa. Pomaga pa zraven tudi ljubezniv bratec. Da pridno tudi mama prečitava politiko in jo poleg dragega vina drago prodaja, ve cela Branica. Ta ljubezniva pošta je v gostilniški izbi, kjer pijanci obdelujejo človeka, da je joj.

Tja zahajajo sami klerikalni policaji, da nosijo vse na uho g. Šmida. Zdaj pa ima, kar je hotei. Prej mu ni bilo všeč pri g. Čehovinu ali zdaj je pa boljše?

Tako pošto moramo naznaniti v Trst. Mi nočemo pošte v taki hiši, kjer se vse prevzira in kjer ni potrebne olike.

Našim klerikalcem raste greben. Nekaj človek v vasi Kodreti, ki je zagrizen g. Šmidov pristaš, napadel je pri belem dnevu in na sredi vasi revno kraško ženo, ki prinaša gospodinjam, ki naročajo iz Trsta olje in pa kako posodo, da se s tem preživi iz same nevošljivosti. Vrgel jo je na tla, jo suval, teptal, razbil ji je vse flaške pokončal vse, kar je imela v jebasu. Nesramni surovin, klerikalna duša!

Iz Črniške županije. — Ko priredi kakšno naše društvo plesno zabavo, joj, to Vam je gromenja in zmerjanja. Črniški dehan bi o tej priliki, na prižnici kmalu skočil iz kože, batujski nunc pa postane v eni minuti tisočkrat zelen in bled. Zmerjale so nekateri barabe našo mladino po farovških cunjah, zmerjali poštene može, kakor ciganka, ako se ji ne da špeha. To Vam je bilo pohujšanje mladine, ako smo mi plesali, hudč se je vrtel med plesalko in plesalcem. Z izgledi so nas pitali, kako da so razne sv. može plesalke zapeljale na primer sv. Jeronima in celo vrsto sv. mož. Po imenih je neki izpriječec napadal naše pristaše v farovških cunjah, češ, glejte sadove, plešejo in s tem grozno greše.

Sedaj pa čuj javnost in strmi nad hnavca. Čuki v Batujah so imeli na kašči nekega oštirja neko priredbo (oni so rekli, da je to »veselica«, kdo bi se ne smejal). Pri tej veselici so imeli tudi zelo nobel godbo, namreč star piškav in hripav gramofonček. In vse večere po veselici do pusta so plesali na tej kašči (podprti, da se ne vsuje) na hripavo kricanje gramofončka, kakor bi bili znoreli. No mi jim prav nič ne zamerimo, če se vrte makari še bolj divje. Kadar bodemo imeli mi svoje plese in da se bodo prijatelji lupili od ihte, tedaj pa bodemo že vedeli, kaj nam je storiti. Povemo lahko tudi na tanko o onem kutarju, kateri je tekel v klet za kuharico, kaj je hotel plesati?

Sedaj pa vprašamo, ali je dostojno po njegovem nauku, če se njegovi fantiči po kašči vrte, da gre vse v prah in to še celo z ženskim spolom. Ali ne pleše tudi med njimi hudč, kakor pravi včasih?

Brje, 8. 2. 1910. — »P. list« zopet kliče na koražo, hoteč imeti ime in kdo ve še kaj od »Sočinega« dopisnika. Najlepše pa

je pri tem, da sam se ne podpiše, kar kaže s tem pač dovolj nesramnosti. Komu naj se torej podpišem in odgovarjam?! — Jepe — opičar vendar ni še vreden odgovora!

Če je pa kdo drugi zadaj, kaka posvečena oseba, h kateri hodi opičar na posvet in dopisunsko pomoč, potem izjavljam, da sprejem na svoje rame vse dopise v kateremkoli naprednih listov zadnjih par let iz naše županije, ne glede, kdo jih je v resnici pisal, a naj tudi kler. »Pr. list« in »Gorica« objavita imena svojih dopisnikov od tu!

Tako vidite, mi ne morete več očitati zahrbtja in zaledja. Veljaj geslo: iz lica v lice in — zob za zob!

Isti hšt. 134.

Brje, 9. t. m. — Dne 6. t. m. se je zbralo na povabilo združnega kletarja Antona Mihelj več kmetov posestnikov na mal banket. Posetilo nas je nekaj Rihemberžanov. Med veselim razgovorom in zabavo se je nabralo 1940 kron za dobrodelne svrhe. Prijaznim darovalcem iskrena hvala!

Iz komenskega okraja.

Iz Šturbine. — Dne 2. t. m. se je vršil občni zbor bralnega društva »Narodni dom«. Ker bode letos 20 letnica društvenega obstanka se je enoglasno izvolilo društvenega ustanovitelja gosp. Luznika, učitelja v pok. sedaj v Dornbergu častnim članom. Ob tej priliki sklenilo se je tudi kupiti društveno zastavo in prirediti julija, oziroma avgusta meseca veliko veselico, h kojej se povabijo tudi druga bratska pevška društva. Darove za društveno zastavo že sedaj hvaležno sprejema odbor.

Iz tolminskega okraja.

Iz Tolminske okolice. — »Gorica« je povedala 22. pr. m. da so novi mlekaršnici blagoslovili in izročili svojemu namenu na Volarjih in v Žabčih. V Gabrijah so »liberalci« otvorili novo mlekaršnico, katere pa niso blagoslovili. Potem je povedano v dopisu, da naše pošteno kmečko ljudstvo se drži od nekdanj navade, da se na praznik J. J. vzdržuje plesa, v Gabrijah pa se je na ta praznik celo noč in še drugi dan razgrajalo in plesalo. Spodtika se ob občinskega odbornika, zaleti se v »gabrškega dohtarja« prav po klerikalni navadi, da jih je on sprejel pod streho itd....

Napad je do skrajnosti nesramen ter kaže podleža, ki ga je pisal, v pravi luči. Naša mlekaršnica v Gabrijah dobro napreduje in izdeluje najboljše vrste blago. — Resnica je, da je napadeni sprejel fante pod svojo streho, ali ne na J. J., marveč ob 1. po polnoči s strogim ukazom, da se smejo tam nuditi 10 minut; v ta dokaz je več prič; kam da so šli, ne briga nič napadnega. Da ne spolnuje ta svojih dol- (Dalje v prilogi.)

Pogovori med moštvom.

Forwardu se je vendar posrečilo prodreti par minut dalje proti severu s tem, da je spretno zdrknil skozi prosta mesta; toda mesto da bi sovražniku ušel, moral ga je kmalu napasti. Več milj razsežna ledena polja so se približevala in treba se je bilo skrbno varovati stika z njimi, ker take premične mase proizvajajo dostikrat več kakor deset tisoč ton močan pritisk. Pripravili so torej zunaj ladje žage za led, da bi jih lahko nemudoma uporabili, če bi bilo treba.

Nekaj se jih je udalo temu težavnemu delu, drugi pa so godrnjali, da niso celo odrekli pokorščine. Ko so pripravljali orodje, izrazili so Garry, Bolton, Pen in Gripper vsak svoja različna mnenja.

»Vraga,« pravi živahno Bolton, »jaz ne vem, kaj mi vedno prihaja na misel, da je v ulici Walter na gostilna, kjer se človek ne počuti preslabo pri kupici brinovca in steklenici piva. Ali ti tega nič ne vidiš v duhu, Gripper?«

»Da ti po pravici povem«, odgovori ta, ki je bil večinoma le bolj slabe volje, »jaz tega od tukaj ne vidim.«

»To se le tako govori; jasno je, da v teh snežnih vaseh, ki jih Clawbonny toliko očuduje, ni niti najskromnejše gostilne, kjer bi se pošten mornar lahko orosil s parmericami žganja.«

»V tem oziru imaš prav, Bolton; lahko bi še pristavil, da se človek tukaj nima niti s čim pošteno poživiti. Čudna trmoglavost to, mornarjem, ki plovejo proti severu, odreči vse opojne pijače.«

»Lepa reč,« poseže vmes Garry; »si-li pozabil, kaj ti je bil rekel doktor? treba se je vzdržati vseh vznemirljivih pijač, če se hoče človek dobro voziti ter daleč priti.«

»Saj jaz ne želim ravno daleč iti; in zdí se mi celo,

da je že nekaj lepega priti do tu sem in da bi bilo dobro, ne siliti tja, kamor bi še vrag ne maral iti.«

»Ha! saj tudi ne pojdemo!« pristavi Pen; »zlasti če pomislim, da sem že požabil, kak ukus ima brinovec!«

»Toda spominj se vendar, kaj ti je rekel doktor,« pravi Bolton.

»Seveda, vsak izgovor je dober,« pravi Pen s svojimi velikimi očmi; »treba bi bilo samo vedeti, če se morda ne štédi samo kapljica pod pretvezo zdravja.«

»Ta vragov Pen bi utegnil prav imeti,« odvrne Gripper.

»Pojte no!« pravi Bolton, »on ima zato prerudeč nos; in če izgubi Pen malo barve pri taki pokorščini, mu ni treba za to preveč moledovati.«

»Kaj ti je pa naredil moj nos?« odgovori trpko mornar, ki je bil zadet na najbolj občutljivem mestu. »Moj nos ne potrebuje tvojih svetov in te tudi zanje ne prosí; pometaj torej pred svojim pragom.«

»Nikar se ne huduj, Pen; jaz nisem vedel, da je tvoj nos tako občutljiv. Saj jaz bi se morda ne branil bolj ko kdo drug kupice »ta kratkega«, zlasti pri taki temperaturi; toda če mi pa več škoduje nego koristi, se pa tudi rad vzdržim.«

»Ti se le vzdržuj,« pravi kurjač Waren, ki se vmeša med pogovor; »drug se ne mara nihče, naj se zgodi na ladji kar hoče?«

»Kaj hočeš reči s tem,« praša Garry ter ga srpo pogleda.

»Jaz hočem reči, da žganja je že dovolj na ladji iz tega ali onega vzroka, in meni se zdí, da za hrbtom se ga že cuka.«

»Kaj pa veš povedati?« praša Garry.

Waren ni vedel ničesa odgovoriti. Govoril je zato, da je nekaj govoril.

in po Clawbonnyjevem načinu primerno pripravljene, so bili zvrsten primeček na mizi častnikov in mornarjev.

Ob treh popoldne je dospel Forward do Kin de Sael-a, in do pogorja Suktetop. Od časa do časa je gosta megla padala nenadoma iz sivega neba. Morje je bilo hudo razburkano. Vendar je bilo opoldne mogoče natančno opazovanje. Ladja je bila tedaj na 65° 20' širine in 54° 22' dolžine; bilo je treba pluti še dve stopinji, da bi prišli do boljše voznje na prostem morju.

Naslednje tri dni, 24., 25. in 26. aprila se je bilo treba neprestano boriti z ledovjem; delo s strojem je postalo silno utrudljivo. Vsako minuto je bila para prekinjena ali njena smer obrnjena, in odhajala je z rezkim žvižgom iz za zaklopnic.

V gosti megli se je bližanje ledenih gor dalo spoznati samo po votlem bobnenju, ki so ga lavine pouzročale. V takem slučaju se je ladja zasukala. Bila je nevarnost, da ne bi zadeli ob ledene gruče iz sladke vode, ki so se dale spoznati po svoji prozornosti in ki so bile trde kakor skala.

Rihard Shandon si je vsak dan preskrbel nekaj sodov tega ledu, da bi mu ne zmanjkalo pitne vode.

Doktor se ni mogel navaditi na optične prevare, ki jih je pouzročalo v teh krajih lomljenje žarkov. V resnici se mu je dozdevala taka ledena gora kakor majhna bela gruča in sicer prav blizu, dočim se je v resnici nahajala deset ali dvanajst milj oddaljena od ladje. Skušal je svoj pogled prilagoditi posameznim prikaznim, da bi pozneje lahko naglo popravil očesno zmoto.

Končno so bili ljudje že popolnoma izdelani od utrujenosti, deloma ker so ladjo vlekli po ledeni ravnini, deloma ker so odbijali nevarne kosove z dolgimi drogovi; in vendar je v petek, 27. aprila, Forward še zastal na neprodirljivi meji polarnega pasu.

žnosti, to je laž, naše starešinstvo mu ni imelo še nič očitati. Kaj se toraj katoliški dopisnik ob njega zaletava ter ga obrekuje in blati po časniku? Kaj takega je zmožen samo klerikalec. Kdor laže, kra-de; pošteno ime mu hoče ukrasti, pa ga ne boš! — Ko je prinesla »Gorica« one laži, je šel napadeni med fante ter jim povedal, kaj se je zgodilo. Odgovorili so ter med drugim pripovedovali o obletnici, kako sta dva sedajna »gospoda« vriskala in plesala ter delala ž neko gospodično kakor z mehko hruško.....

Napadenega zmerja z naslovom »Gaberski dohtar«. No, vidiš, kdor je »doh-tar«, nima slame v glavi, ima jo pa tisti, ki hoče tako sramotiti svojega bližnjega. Prismođa blati po krivem nedolžne ljudi, ali ne Gabrije ne napadeni niso osramočeni, ampak osramočen je podli dopisnik v »Gorici«. S takimi tički pa bomo že znali obračunati!

Priporočam našim rodbinam Kotlinsko cikorijo.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici bo imela v soboto, dne 12. t. m. v hotelu pri zlatem »Jelenu« svoj redni letni občni zbor. Začetek ob 8. uri zvečer. — Slovence, pridite v velikem številu z nasveti, kako pomagati naši prepotrebni šolski družbi.

Družbi sv. Cirila in Metoda sta darovala kot odgovor na nesramni napad v »Slovenca« pod »Cirilmetodarija« za obrambni sklad gospa Pavla Seidlja, kr. prof. soproga v Gorici 200 K in »Nemimenovani« rodoljub papirno rento za 200 kron.

V protest na nesramni napad »Slovenca«, darujejo za družbo sv. C. in M.: E. Klančič K 1, Jos. Bregant, pisarnovodja K 1, Jos. Bregant, trgovec K 1.

Za družbo sv. C. in M. daruje K 1 — v znak protesta »Slovenčeve« pisave T. C.

Družbi sv. C. M. je dal zabavni večer na pustni torek v Solkanu pri g. A. Mozetiču polovico čist. dobička K. 9.

Za družbo sv. C. in M. se je skupilo pri igri Čip-čap-čorom v Podgori dne 2. 2. K 10/12. Denar izročil g. Fr. Dougan v Gorici predsedniku. Hvala!

Članarino so plačali gg. F. Dougan 2 K, Anton Klun 2 K, Josip Bregant 5 K, E. S. 2 K. — Hvala!

Iz Podmelca: Svoto 12 K so zbrali za »Družbo sv. Cirila in Metoda« Podmelški naprednjaki, ker niso bili deležni »vize« po gg. podžupanu Murovcu in Pirnovem Jakobu, ki se je vršila po klerikalni veselici. pustni torek zvečer v gostilni »Šorli«.

Družbi sv. Cirila in Metoda je prijavljena najnovejša brambovka mala Stanka Tratnikova, voditeljica mozirske narodne mladine. Ta naša mala Stanka je sklenila skupno s svojim bratcem Cirilkom in drugimi otroki nabirati pri vsakem narodnjaku, prirejati male veselice, tombole, srečolove itd. in to tako dolgo, da bo imela K 200, kar upa doseči v par letih. Mozirska mladina postane torej družbena pokroviteljica, a pokroviteljstvo bo zastopala naša mala Stanka. Živio, marljiva Stanka in Cirilek in vsi okolu teh dveh mladih rodoljubov zbrani malčki!

Družba sv. Cirila in Metoda razpola-ga v postrejni času s posebno zanimivimi razglednicami »babo žaganje«. — Post nam je bil otrokom silno zopru, apetit smo imeli, mati so nas pa postili. Po-teha v teh težavah so nam bile preste. In ko se je bližala sredopostna sreda, pripo-vedovali so nam, da ta dan žagajo »babo« na gotovem kraju opoludne, iz te »babe« pa padajo preste, katerih si more otrok, ki je takrat na mestu pričujoč in še tešče, nabrati poljubno število. In o teh prestah se nam je sanjalo in ta narodna pravljica je vdobljena na družbenih postnih razgled-nicah. Sicer ni te vrste razglednic mnogo v zalogi, želimo pa, da jih družba prav kmalu razpeča in da na ta način tudi od postnih prest nekaj dobička ima.

Domache vesti.

Občinsko starešinstvo v Mirnu je sklenilo v odgovor na »Cirilmetodarijo« v »Slovenca« darovati 200 K za Ciril-Metodov obrambni sklad.

Slovenske občine, posnemajte to za-vedno starešinstvo!

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. Dr. Henrik Tuma, odvetnik v Gorici, za vstop-nino na dijaški ples 10 K; Dr. Janko Pretnar, prof. v Gorici, 10 K; Fr. Lavrič, žel. revident v Gorici za februar 1 K. Na račun mesečnine je prišlo 55 K; Fr. Strgar, nad-učitelj v Desklah, je nabral pri desklskih rodoljubih 5 K; Ant. Jerkič, fotograf v Gorici, 5 K.

»Slovenčeve« nesramno pisanje proti družbi sv. C. in M. obsoja pač vsak razsoden človek. Razni slovenski listi so v ostrih besedah ožigosali nesramno izda-jalsko početje »Slovenca«! Oglasil se je tudi hrvatski list »P o k r e t«, ki piše med drugim:

»Vrhunec brezobraznosti in drzovi-tosti so dosegli s svojim uvodnim člankom v »Slovenca« pretekli ponedeljek, kjer žolčljivo navaljujejo na »Družbo sv. Ci-rila in Metoda«, ki je tako mnogo storila v ogroženih slovenskih krajih proti ponem-čevanju in poitalijanjenju slovenske dece. Ako bi se tudi kakšni organizaciji moglo kaj očitati, tej se prav gotovo ne da ničesar, zakaj praktične posledice njenega delova-nja so jasne, one se vidijo in čutijo. Ako bi bilo ležeče na klerikalcih in njihovem delovanju, bi že zdavna ne bili mnogi slo-

venski kraji več slovenski, marveč bi bili že v nemških in italijanskih rokah. Ob ča-su usfanovitve klerikalne vseslovenske stranke v Ljubljani janske jeseni so kle-rikalci v tajni seji sklenili pričeti s proti-akcijo proti »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Sedaj se jim zdi ugoden čas, da izvedejo svojo nakano. Ker zavirajo vsako pošteno narodno delovanje in pomagajo Nemcem in Italijanom proti svojemu lastnemu na-rodu, ako to odgovarja njihovim osebnim koristim, jim ni po godu, da se prav ta organizacija ponaša z uspehi. Zato so se odločili ti »patriotični« klerikalci, da zopet store nekaj, kar bi bilo na škodo slovenskemu narodu in na korist Nemcem in Italijanom. Saj si ne žele drugega, ka-kor da zanetijo mržnjo in neslogo med na-rodod, da potem lahko vse izrabijo v svo-jo korist ne ozirajoč se na resnično narod-ne interese. Ali to potem ni narodno iz-dajstvo?»

Radi dijaškega plesa, ki je bil v so-boto, si pulijo lase znani starokopitneži. Mi pa povemo odkrito, da taka -le lepa prireditve v takih okoliščinah, v kakoršnih se je vršila, je nekaj jako umestnega. Mla-dina dozoreva hitro. S tem treba računati. Kdor se postavlja proti toku časa, ga po-dere. Ali ni pametneje, da so plesali dijaki pod nadzorstvom v izbrani družbi, se va-dill v lepem obnašanju med olikanci, ka-kor da bi se bili potikali po kakšnih bez-nicah, ker bi visela nad njimi trda pest, s kakoršno jim grozi nekdo v »Prismojen-cu«. — Preneumno pa je, da spravljajo novostrujarji ples v zvezo z uspehom na gimnaziji koncem prvega semestra, ko vendar vemo, kje tičejo veliki vzroki za take-le uspehe in neuspehe.

Dostavljamo še, da klobasa iz Gorice v »Prismojencu« je precej dolga. Zname-nje, da bi se znana starokopitna Jera rada kregala najmanj pol leta!

»Manfreda utemeljuje predlog, Mari-nič stavi predlog« — tako se čita v poro-čilih o sejah deželnega zbora in kak kleri-kalec si misli: pa se postavljajo naši! — Razne predloge jima napravi Gregorčič ali kdo drugi, ona dva sta čisto nedolžna pri stvari, v a d i t a s e v č i t a n j u in po-tem ko je treba utemeljevati predlog v de-želnem zboru, s težavo prečitata, kar so jima napisali drugi. Tako je! Vsa-kemu svoje!

Vse polno prošenj za podpore: za vodnjake, ceste itd. vrača deželni zbor dež. odboru, kakor razvidno iz poročil o sejah, da ali reši sam ali stori take in take korake ali da se vrnejo. Občine in drugi so prosili pač zato, da bi kaj dobili, no pa tako razočaranje! Koliko so objubovali klerikalci, kako so vabili ljudstvo, naj se le zaupno obrne na katoliške poslance — no, sedaj pa imajo! Furlanskih rečij ne od-stopajo dež. odboru (le semtertje kakšno, pa zato, da dá primeren prispevek), tu pa kar po vrsti romajo slovenske, morda tu-di nujne reči nazaj v deželni odbor, kjer jih postavijo lepo v kot. Če kdo popraša

g. Berbuča, si ta gladi brado pa pravi: bo že, bo že, je potrpite! Čakajo in trpijo pa ni nič! — Nekaj starih podpor so o b n o -vili v deželnem zboru, novega pa so dali presneto malo. Baharija pa obeta biti ve-likanska. Ali dokažemo s številkami, ko-liko je vredna!

Gimnazijsko poslopje v Gorici je pre-gledovala komisija iz naučnega minister-stva. Menda se vendar sezida novo, pri-merno poslopje!

Pastirski list je izdal nadškof in knez za postni čas. Govori v njem o ljubezni do Boga in o ljubezni do bližnjega! (Lepo, ali kako delajo klerikalci? Sovraštvo sejejo in nimajo nobene ljubezni do svojega bli-žnjega! Pa kako je učil tudi nadškof? »Družstvo proti društvu«! Ali je to ljube-zen?) Potem pa se dotika krščansko-so-cialnega delovanja. Kar je na Goriškem takega delovanja, je samo hujskanje in za-peljevanje ljudstva. — Beži proč, ljudstvo, od takega delovanja, ki pelje le v sov-raštvo in greh!

V otroške vrtnice Ciril-Metodove dru-žbe je vstopilo v začetku šolskega leta 1143 otrok po raznih ogroženih krajih Slovenije, kjer ima društvo svoje vrtnice. Gotovo lepo število! Rodoljubno, obram-bno delo! Družba pa stremi za tem, ja bi odprla še več otroških vrtnic — »Slo-venec« pa jo hoče uničiti. 1143 otrok hoče spoditi »Slovenec« iz slovenskih otroških vrtnic, da se raznarodijo! Ali dopustimo kaj takega? Ne in tisočkrat ne! Rodoljubi bodo v odgovor na nesramen efiatski na-pad na družbo še več darovali za njo! To je edini pravi odgovor!

Voda za Gorico. — Okrajno glavav-stvo v Postojni je dalo goriškemu magi-stratu dovoljenje za porabo vode iz Hublja po 85 litrov na sekundo. — Menda začne delo za vodovod kmalu.

Radi plesa brusijo zopet klerikalci svoje umazane jezike. Če kje naprednjaki plešejo, mečejo ogenj in žveplo nad nje; govore o pohujšanju in kdo ve kaj še vse sklobasajo na dan. Ali plešejo pa tudi klerikalci radi. In letošnji predpustni čas so se prav pošteno vrteli po raznih krajih. Še celo v najbolj sveti vasi v naši deželi v klerikalni Medani so priredili ples na mali pust. Plesali so in pili in pili in plesali, gostilničarju razbili par šip ter polomili 1 klop. Župnik Kurinčič, ki je včasih največji sovražnik plesov in pustnega rajanja ni niti črnil proti temu. Za klerikalce se-veda ni ne greha ne pekla na plesu, to je vstvarjeno le za »brezverske napred-njake«!

Ubogi nadškof! — Marsikdo je mi-slil, da se vsaj »Slovenec« zavzame za našega nadškofa in za duhovski zavod Mont — pa nič! Samo poročajo na golo o »važni seji«. Ničče ne jemlje v zaščito nadškofa. Da ga ne bo branil Gregorčičev »Prim. List« ali »Gorica«, že verujemo, ali tudi novostrujarji proti Gregorčiču naperjeni list in pa »Slovenec« samo be-

»Vidiš torej, Garry.« reče Bolton, »da Waren tega nič ne ve.«

»No,« pravi Pen, »mi bomo zahtevali od poveljnika žganja; saj zaslužili smo ga; bomo videli, kaj bo od-govoril.«

»Jaz vam jamčim, da ne opravite nič,« odvrne Garry.

»Zakaj pa ne?« se razhudita Pen in Gripper.

»Ker bo vas poveljnik zavrnil. Saj ste vedeli takrat, ko ste vstopili, kak je red na ladji; takrat je bil čas na to pomisliti.«

»Sploh pa Rihard Shandon ni gospodar na ladji,« pravi Bolton, ki se je rad za Garry-ja potegoval, čigar značaj mu je ugajal. »On je podložen kakor mi drugi.«

»Komu pa?« praša Pen.

»Kapitanu.«

»Oh! vedno ta nesrečni kapitan«, zarenči Pen. »Ali ne vidite, da ni nobenega kapitana na ladji kakor na tem ledu nobene gostilne ne? S tem se hoče nas le uljudno zavračati od tega, kar imamo pravico zahtevati.«

»Toda če pa vendar je kapitan,« nadaljuje Bolton; »in jaz bi staval plačo dveh mesecev, da ga bomo v krat-kem videli.«

»Prav,« reče Pen, »tému bi jih jaz že rad povedal par v zobe!«

»Kdo govori o kapitanu,« reče nekdo ki pristopi k pogovoru. Bil je Clifton, precej babjeveren mož in malo zavidljiv včasih.

»Se li ve kaj novega o kapitanu?« praša zopet.

»Ne,« odgovore vsi hkrati.

»Jaz pričakujem, da ga kar nekega lepega dne naj-demo v njegovi kabini, ne da bi kdo vedel, kako in od kod je prišel.«

»Pojdi se solit!« ga zavrne Bolton; »ti Clifton, si predstavljaš tega junaka kakor nekega veternega človeka,

kakor nekega škrate, ki teka po visokih planjavah Škotske!«

»Norčuj se, kakor se hočeš, Bolton; to še ne spre-meni mojega mnenja. Vsak dan, ko grem mimo njegove kabine, pogledam skozi luknjo ključavnice in nekega jutra vam pridem pripovedovat, komu je ta kapitan podoben in kakšen je.«

»E vraga,« pravi Pen, »ta tvoj kapitan bo najbrž tak kakor vsi drugi ljudje, in če je pretkanec, ki nas hoče zapeljati, kamor nam ne bi bilo ljubo, jih bo že slišal, kar mu jih gre.«

»Pojdi no, Pen,« reče Bolton, »saj ga še ne poznaš ne, pa bi se že rad ž njim prerekal!«

»Kdo ga ne pozna?« pravi Clifton, kakor bi kaj ve-del o tem; »kaj se ve, če ga ne pozna!«

»Kaj, vraga, hočeš reči,« praša Gripper.

»Jaz to razumem.«

»Mi pa ne!«

»Ha ha, ali ni Pen imel že sitnosti ž njim?«

»S kapitanom?«

»Da, kapitan pes; kajti to je prav isto.«

Mornarji se spogledajo, ne da bi si upal kdo kaj reči.

»Človek ali pes,« zagodrnja Pen, »jaz vas zagotav-ljam, da jo bo ta pes v kratkem staknil.«

»Hej no, Clifton,« praša resno Bolton, »ali res mi-sliš, da je ta pes pravi kapitan, kakor se je Johnson norčeval.«

»Gotovo,« odvrne Clifton prepričevalno. »Če bi bil ti opazovalec kakor jaz, pa bi bil zapazil, kako se čudno obnaša ta žival.«

»Kako? govori, bomo videli!«

»Ali niste opazili, kako se spreha po hodniku, kakor bi imel oblast ter pazi na jadra, kot bi bil čuvaj?«

»Res je,« pristavi Gripper; »nekega večera sem ga celo zasačil, da je svojo tace imel položeno na krmilu.«

»Ni mogoče!« vzklikne Bolton.

»In sedaj celo po noči zapušča ladjo ter se spreha po ledu, ne da bi se bal medvedov ali mraza,« nadaljuje Clifton.

»To je vse res,« potrdi Bolton.

»Vidite, kako ta žival išče človeške družbe kakor vsak pošten pes, kako se plazi okrog kuhinje, in kako spremlja z očmi gospoda Stronga, kadar nese poveljniku kak masten prigrizek. Ali ne opazite, kako se po noči dve ali tri milje oddaljuje od ladje ter tuli, da vas pretresa mraz do mozga. Pa še nekaj! Ste li že videli kedaj tega psa jesti? Ničesa ne vzame; njegova hrana je vedno nedotaknjena in če ga ne pita neka skrivna roka na ladji, po pravici rečem, da živi brez jedi. Če to ni več ko vrag, naj bom tele.«

»Hudiman!« pravi tesar Bell, ki je poslušal vse do-kazovanje Cliftona, »to bi utegnilo biti res!«

Drugi mornarji pa molče.

»Dobro,« nadaljuje Clifton, »če ne verjamate, vam povem, da so na ladji bolj modri ljudje nego vi, ki nikakor niso mirni.«

»Hočeš govoriti o poveljniku?« praša Bolton.

»Da, na poveljnika mislim in na doktorja.«

»Ali si mar domišljuješ, da sta tvojega mnenja?«

»Slišal sem ju o tej stvari razpravljati in te zago-tavljam, da nista prav nič umela; na tisoče podmen, ki sta jih naredila, jima ni nobena pojasnila stvari.«

»Ali sta mar govorila o psu kakor ti Clifton?« vpraša tesar.

»Če nista govorila o psu, sta govorila pa o kapitanu, kar je isto, in priznala sta, da to ne more biti vse na-ravno.«

»Poslušajte, prijatelji,« pravi Bell, »ali hočete slišati moje mnenje?«

(Dalje pride.)

ležita, kaj se je zgodilo! Blamirat se je šel v zbornico nadškof, sedaj pa še nobene tolažilne besede ne dobi, niti pri »Slovenecu«, ki drugače vsakega prekolne, kdor se le upa grdo pogledati kakega škofa; v deželni zboru pa se mu je očitno uprl semeniški profesor dr. Gregorčič s svojimi katoliškimi priveski. — Na tak upor tako le brez tolažbe, to mora boleti nadškofa. Ubožec!

Slovenski uradniki južne železnice. V nedeljo 20. svečana ob 4. uri popoldne se snidemo na Zidanem mostu pri Juvančiču, da se posvetujemo, kaj nam je z ozirom na sedanji položaj storiti. Ker se ima natančno načrtovati taktika za bodočnost, upamo, da se bodete vsi, ki vam je mogoče priti, udeležili tega važnega zborovanja. Ako kdo pomotoma ne dobi osebnega vabila, naj vseeno pride ter naj vsaka postaja odpošlje vsaj enega zastopnika. Čaka nas veliko organizatorično delo, ki ga je mogoče le tedaj uspešno začeti, ako so vsi natančno podučeni, za kaj da se gre! Tedaj vsi na dan.

Vlada naj prouči slabe razmere v naših vinorodnih krajih! — tako so rekli v deželni zboru v sredo zvečer. Že prav, ali mi mislimo, da bi ne bilo nič napačno, če bi tudi naš deželni zbor in odbor proučila te »slabe razmere« ter razpravljala o njih. Saj je vendar za to tukaj deželni zbor! Ne samo za to, da dá par sto kron za kako cesto!

»Corriere« je prav na kratko odpravil poročilo o deželni ustanovi v proslavo 60-letnega vladanja Nj. Vel. cesarja. S par besedami; menda mu ni všeč, da so bili laški liberalni gospodje tako patriotični, da so krstili novo deželno blaznico na ime cesarja! Irredentovec bi rad videl tam ob Šempeterski cesti napis Vittorio Emanuele. — No, pa včasih je v naših Lahih čudovito dosti patriotizma, zlasti kadar bi radi dobili kak denar z Dunaja. Žep proti Dunaju, srce proti Montecitoriu!

Deželni denar v klerikalni namen. — V Kobaridu obstoji neko »Kat. pol. gospodarsko društvo« (polno »katoliške politike«, prazno gospodarstva). Prosil je podpore in dež. zbor je dovolil 200 K. — A ha! Za druge potrebne reči ni denarja, za podporo klerikalizmu na Kobariskem pa so le našli deželne kronice! — Protestujemo proti temu, da se sploh daje deželni denar v strankarske namene, še toliko bolj, ker je dežela na robu finančnega propada!

Radi znanih dogodkov v Ajdovščini ob lanskem štrajku je bilo klicanih pred goriško okrožno sodnijo 24 iz Ajdovščine in Šturij. 25. jul. je bil pri Bratini shod, popoldne so šli delavci proti tovarni, kjer jih je pozdravil znani ravnatelj Aman z revolverjem. Streljal je dvakrat, 2 sta bila ranjena. Šipe so pobili ter napravili nekaj škode. Pravijo, da je bilo pobitih 2618 šip v vrednosti K 659,02; vse škode pa da je bilo okoli 4000 K. Obtoženci so rekli vsi, da niso krivi. Branil jih je dr. Brnčič iz Trsta. Zaslišan je bil kot pričča tudi slavni Aman. Pravi, da ni nikoli soyražil delavcev, da ga imajo oni, ki imajo več stika z njim, tudi radi, da so bili nahujskani, da pa so bili demonstranti tudi drugi ljudje. Razprava se je vlekla na dolgo, slednjič je bilo 22 oproščenih, dva pa obsojena: 24 letni Ignac Bratina na 14 dni ječe, 17 letni Avguštin Lulic pa na mesec dni ječe. Ravnatelj ni zahteval odškodnine.

Salamonska razsodba. — V nekej občini na Goriškem si izberejo kosa za župana; »žvižgaval jim vedno iz enih je strun, skoz okence vsako potikal je kljun.« — V tej prečudni vasi, ki je imela torej kosa za župana je bila dana na gori Farovž k petim cerkvenim zapovedim še VI. — »med službo božjo morajo biti vse gostilne zaprte.« — Prigodilo se je pa, da sta se pregrešila zoper to zapoved dva krčmarja. Slavno starešinstvo ju pozove pred sodni stol in pravi: ti plačaj 2 K za eno tih svetlo mašo, ti pa 5 K za eno peto svetlo mašo. In zapel je črni kos in obržal svetle kronce. — To se je godilo v 20. stoletju. Omenjeno starešinstvo pleše še vedno tako, kakor žvižga kos.

Čarovniški večer. — Drevi ob 8. uri se vrši v hotelu »pri Jelenu« gostovanje edinega originalnega športnega in gentlemenškega čarovnika, »The great Kard, Alwa, Wellor.« kateri nastopi s svojim modernim, presenčljivim vspešnim. Ču-

dežno gledališko in salonsko čarovništvo. Triumf bliskovite predstave. Vstopnina 60 vin. — Dame se še posebno opozarja na to predstavo.

Odpri lekarni. — Jutri popoldne bosta odpri v Gorici lekarni Pontoni-Liberi. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 13. do 20. t. m.

Opozorjamo slav. občinstvo na insektar »Agro-Merkur« in priporočamo, da se poslužuje te zanesljive tvrdke.

Sokolski vestnik.

Sokolova maškarada. — Dodatno k poročilu Sokolove maškarade nam je še poročati, da je moralen in materijalen vspeh dovoljen.

Tem potom se odbor najprisrčneje zahvaljuje vsem onim, ki so preplačali vstopnino in vsem onim, ki so pripomogli do tega, da se je maškarada tako dobro obnesla.

»Sokol« v Črničah je imel dne 6. t. m. svoj 1. redni občni zbor, kateri se je vršil v društveni telovadnici. Občnega zbora se je udeležilo nepričakovano veliko število članov. Otvoril ga je br. starosta Fr. Pignatari s kratkim pozdravom.

Na to je podal br. Virgilij Toplikar svoje tajniško poročilo, iz katerega je razvideti, da je društvo v kratkem času, 8 mesecev svojega obstanka, neverjetno pridno delovalo. Priredilo je meseca maja veličastno slavnost, katera je vspevala v vsakem oziru izvrstno, kakor tudi plesni venček, prirejen meseca decembra. Javno je nastopilo in sodelovalo društvo štirikrat. Izletov je priredilo društvo 9. Dvakrat z dekleti v narodnih nošah. Občne zборе je imelo društvo 3, odborovih sej pa 7. Nabavilo si je društvo mnogo telovadnega orodja in drugih potrebščin, tako da izkazuje društveni inventar vrednosti kron 751.60 (v društveni telovadnici premoženja).

Vse društveno premoženje (tudi izven telovadnice) pa je vredno: 780 kron 40 v.

Poročilo blagajnika br. Fr. Volčiča izkazuje, da je imelo društvo kron: 1553.75 dohodkov in kron: 1391.43 stroškov, gotovine v blagajni kron: 162.32.

V odbor za l. 1910. so bili izvoljeni sledeči bratje, starosta: Fr. Baša; podstarosta Fr. Kosovelj; načelnik Fr. Pignatari; odborniki: Virgilij Toplikar, Fr. Volčič, Josip Ličen, Miroslav Leban, Just Rijavec, Alojzij Leban, Anton Fišer, Alojzij Volk, Osek. Za namestnika Anton Koron. Za pregledovalca računov: Fr. Slamič in Fr. Merljak, Batuje. Izvolilo se je naposled za delegate na občni zbor Primorske župe Virgilija Toplikarja in Franca Kosovelja. Na to je novi odbor izvolil tajnikom Virgilija Toplikarja in blagajnikom Fr. Volčiča. Brat starosta je nato zaključil občni zbor, zahvaljujoč se bratom zborovalcem, da so se v tako obilnem številu ga udeležili. Na tem občnem zboru Črniškega »Sokola« smo videli, da je njegova bodočnost krasna, ker je v njem združena skoro vsa Črniška mladina. Deluje vspešno namenu sokolstva t. j. za telesno in duševno vzgojo črniške mladine, katera se ga je tako tesno objela. Onim pa, ki butajo ob to trdnjavo, povemo, da butajo z glavo ob trdo steno, ker naša kri je mlada.

»Na zdar«!

Občni zbor »Sokola« v Cerknem se bo vršil v nedeljo, dne 13. febr. t. l. ob 1/2 8. uri zvečer v gostilni br. J. Štravsja. Vabljeni so vse sestre članice in bratje člani, da se občnega zbora polnoštevilno vdeležé.

Občni zbor »Sokola« Plave-Deskle se je vršil kakor objavljeno v časopisih 30. minulega meseca v prostorih brata Medveščeka ob navzočnosti kakih 40 članov. Ker je bilo slabo vreme, zato je otvoril brat starosta Edmund Konjedic zborovanje 1/2 ure kasneje. Z živimi in jedrnatimi besedami je pozdravil navzoče člane, očrtal društveno delovanje v letu 1909 in izražal veselje, da se bratski krog veča z novimi člani. Za tem je bilo poročilo brata načelnika, br. tajnika in brata blagajnika. Za delegate k zveznemu in župnemu občnemu zboru so izvoljeni bratje: starosta Edmund Konjedic, Valerijan Ivančič in Lovrenc Valentinčič. Po končanih poročilih se je sestavil nov odbor tako-le: starosta br. Edmund Konjedic, podstarosta br. Franc Strgar, načelnik br. Franc Turk,

tajnik br. Franc Gabrijelčič, podnačelnik br. Lovrenc Valentinčič in blagajnik br. Valerijan Ivančič. Odborniki: bratje: Jožef Podbršček, Maks Zimic, Anton Podbršček, Franc Valentinčič, Jožef Kumar; namestnika brata: Janez Borštnik, Andrej Kodolja; pregled. računov: brata Henrik Klavora, brat Mihael Medvešček.

Po končanih predlogih je zahvalil br. starosta navzoče člane, da so se kljub slabemu vremenu, tako mnogštevilno udeležili zborovanja. Kličé vsem: Vstrajnost in delavnost na potu našega mladega »Sokola«. Na zdar!

Zveza narodnih društev.

Pevsko in bralno društvo »Naš Prapor« v Pečmi naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. po blagoslovu, v gostilni gosp. Mihaela Brezigarja redni letni občni zbor.

Odbor.

Šmarje. — Na pustno nedeljo nam je priredilo bralno in pev. društvo »Školj« veselico, katera se je izvršila točka za točko z najboljšim uspehom. Petje je vodil g. Artur Kodrič popolnoma dobro. Za petjem je bila igra za katero je bilo mnogo zanimanja. Občinstvo je sledilo pazljivo igri, se zabavalo ter pozdravljalo s ploskanjem igralce. Vsa čast gg. igralcem in vsem, ki so pripomogli k lepemu vspehu te veselice.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Nove kolkovne znamke. — Daje se na obče znanje, da so vsled ukaza c. kr. finančnega ministerstva z dne 20. oktobra t. l. drž. zak. št. 163 počenši s 1. dnem januarja 1910. l. v prodaji nove kolkovne znamke. Ob enem se morejo rabiti tudi stare kolkovne znamke izdaje l. 1898 in sicer do dne 31. marca 1910. l.

Uporaba iz rabe spravljanih kolkovnih znamk po 31. dne marca 1910. l. se torej šteje za erako, kakor da bi se ne bila izpolnila zakonita kolkovna dolžnost, in je zvezana s slabimi nasledki, ki so ž njo združeni po pristojbinskem zakonu.

Meseca marca, aprila in maja 1910. l. bodo tukajšnja c. kr. finančna deželna blagajna in drugi prodajalni uradi zamenjavali proti pismini, kolka prosti vlogi neuporabljene kolkovne znamke izdaje leta 1898 za nove znamke enake vrednosti brezplačno.

Po 31. dne maja 1910. l. se ne bodo kolkovne znamke izdaje l. 1898. niti zamenjavale, niti povračale.

Obrtne in trgovinske knjige, potem golice menic, računov itd., na katerih so se porabile kolkovne znamke prejšnjih izdaj s predpisom ustrežajoč, pred 1. dnem aprila 1910. l. opravljeno uradno prepečatbo, smejo se brez pomisleka rabiti tudi po tem času.

V kolkovnih znamkah za davek od prometa z efekti, potem v ostalih kolkovnih vrednostnih znamenjih se za sedaj nič ne izpreminja.

Vzajemno podporno društvo za zavarovanje goveje živine v Renčah. — Računski sklep za XII. leto 1909. izkazuje stanje društva: Rednih članov je 161. Zavarovana živina: 48 volov, 178 krav, 10 junic, 5 juncev, skupaj 241 glav v zavarovani vrednosti 62.520 K. Poginila je 1 krava, 1 je pa bila prodana pod ceno. Dohodkov je bilo K 783.61. Troški 661.37. Reservni fond. Iz prejšnjih let 1618 K 83 vin., Obresti tega 72 K 84 vin., Čisti dobiček 122 K 24 vin., Skupaj 1813 K 91 vin.

Goriško kmetijsko društvo sklicuje prihodnjo nedeljo 13. t. m. pop. shod na D o b r o v e m v Brdih. Vršil se bo v Baguerjevi palači. Razpravljalo se bo o novem davku na vino. Temu sledi pristo predavanje.

Politični pregled.

Rekonstrukcija kabineta. — Vlada namerava ponuditi slovenski Uniji, da naj vstopita v ministerstvo dva Čeha ter en zastopnik Jugoslovanov. Čehi bi dobili portfelj poljedelskega ministerstva in mesto ministra-rojaka, zastopani pa bi bili Jugoslovani po delavskem ministru, ki naj bi bil stari bivši kranjski deželni glavar Detela; to se pravi: Detela bi bil

statist, pravi delavski minister pa dr. Šusteršič. — Hochenburger in Stürgkh seveda ostaneta!

Novi češki minister-rojak postane mogoče mladočeški poslanec Maštalka.

V Brnu je bila ob priliki začetka debata o novih davkih v dež. zboru velika demonstracija delavstva pred deželnim dvorcem.

Razne vesti.

Tudi narodne kolke z napisom »Ptuj« je zaplenilo ljubljansko državno pravdninstvo. Nemških izzivalnih kolkov seveda ne zaplenijo. To bi ne bilo po pravici!

Manjinski odsek slov. akad. društva »Adrije« v Pragi naznanja predavanje znanega češkega strokovnjaka dr. Stumpfa o aktualnem vprašanju: Prihodnje ljudsko štetje v nemški praksi pri zadnjem popisovanju v letu 1900. Predavanje se vrši v torek, 15. t. m. ob 7. zvečer v prostorih »Adrije«. Gostje dobrodošli!

Društvo slov. časnika je imelo v sredo občni zbor v Ljubljani. Dohodkov je bilo lani 1503 K 96 v, troškov 804 K 58. Predsednik je dr. Tavčar. Članov je 72.

Zastrupavec obsojen. — Porota v Rompu (Švica) je obsodila mesarja Jules Maillarda na smrtno kazen. Leta 1903. je obsojenec zastupil svojo prvo, l. 1909. pa svojo drugo ženo z arsenikom.

Detomor. — Na Dunaju je porodila v drugem okraju v stanovanju svoje gospodinjke dekla Marija Farkas nezakonskega otroka, ga koj po rojstvu razkosala, skri-la glavo v sadno košaro, vse druge dele pa je vrgla v stranišče.

Čudna smrt znamenitega zrakoplovca. — Zrakoplovec Johannsen se je peljal v avtomobilu, s katerim se je prevrnil. Ko so ga ljudje hoteli rešiti izpod avtomobila, je počila posoda z bencinom in Johannsen je zgorel.

Indijanci so ubili, kakor poročajo iz Rio de Janeiro 5 avstrijskih delavcev na progi od reke Madeira do Mombery.

Nevarne vlomilce so aretirali v Trstu, in sicer troje onih, ki so ulomili v Opatiji in v Kavstvu ter še drugodi.

Vseslovanski kongres v Soliji se bo vršil dne 7. julija t. l.

Nuna vlomilka. — V Jekaterinoslavu na Ruskem so dobili tatove, ki so svoj čas okradli cerkev v Čenstohovu ter odnesli vrednosti več milijonov. Na čelu te tatinske družbe je bila nuna Verbova. To družbo je sama organizirala. V njenem stanovanju so dobili vse polno predmetov iz čenstohovske cerkve.

V Solnogradu so vdrl v Müllner župno cerkev neznan tatovi, ki so ukradli kosti sv. Maksima in vse polno dragocenosti. Tatovi so se zmotili, ker ne prve, ne druge niso pristne.

Bankir, Karl Albrecht, se je ustrelil v Berlinu, ker je prišla njegova banka v konkurz radi pomanjkanja 200.000 mark, katere je pa sam poneveril.

(Dalje na peti strani.)

Imovitejši Slovenci, pristop k obrambnemu skladi družbe sv. C. in M. bodi vam sveta dolžnost!

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. ~~GORICA~~ na Kornu št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kovečege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleseljne in kotilje.

Popravila se izvršujejo točno.
Cene zmerne.

«Klub slovenskih tehnikov v Pragi» naznanja predavanje t. J. Mačkovska: Premog in jeklo, glavna faktorja moči germanskih držav. Vrši se v pondeljek 14. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji g. Kettnerja na Kralj. Vиноgradih.

Znameniti tenorist Caruso se je moral podvreči operaciji, ako je hotel še rešiti svoj tenor. Bila je težavna operacija, od katere so bili odvisni nadaljni uspehi Carusovi. Milanski profesor Della Vedova je izvršil operacijo in zahteval 50.000 lir, kar pač ni mnogo v primeri z odgovorno operacijo in z velikanskimi dohodki. Caruso ni plačal, dasi je koj po operaciji podpisal pogodbo z nekim ameriškim impresario za 9 milijonov lir. Ko je profesor zahteval sodnijsko svoj honorar, mu je dal 30.000 lir.

Lastno mater zaklal. — V Vulkanu na Ogrskem je zaklal rudar Julij Vidovics lastno mater, ker mu je predbacivala lahkomišelnost življenja.

Cela družina umorjena. — V Karicini na Rusko-Polskem je umoril s kladivom Cečuka svojega očeta, svojo mačeho in pet njenih sinov iz maščevanja, ker se je izjavil oče, da zapusti vse svoje malo premoženje otrokom svoje druge žene.

Ukradene slike. — V Jassy na Rumunskem so prišli v zgodovinskem muzeju lepih umetnosti na sled veliki tatvine. V muzeju manjka več dragocenih slik znamenitih in starih umetnikov. Slike so bile vredne nad 1 milijon kron.

Nekaj o pajku. — Vsem ali vsaj mnogim je nepoznato, da je lišni pajk ravno tako tečna hrana kakor rak. V osemnajstem stoletju so cenili pajka kot delikateso tako, da se v beležkah francoskega matematikarja čita, kako je pri večerji pojedel pajka s toliko slastjo kakor najfinejše lešnike. — Posebno se je priporočalo pajke kakor hrano suhim gospem, katere so želele zadobiti okroglo obliko.

No, tudi lekarnari so uporabljali kuhane in v prah zmlete pajke v šestnajstem stoletju; tako naprimer pripoveduje francoski prirodoslovec Dupont-Ferrier, da so zdravila ki so vsebovala te praške pomagala proti ošesnim bolečinam in mrzlici. Pajkovo olje s sajami ali pajkov prašek z jajčnim belakom so vmešavali svoje dobe med cena zdravila. V mnogih slučajih ni bilo treba jesti pajkov ali piti praške, ampak je pomagalo, ako je nosil človek pajka na vratu v orehovi lupini.

A tudi drugače se je obogatila ljudska povest s pajkom v obče. — V osemnajstem stoletju so začeli napravljati blago za obleke iz pajčevine. Naletel je nekdo na take beležke in je izprožil izrova to misel. Vojvodinja burgundska je imela par čevljev spletenih iz pajčevine — a kralj solca je imel celo obleko iz te dragocene preje in zbadljivi Voltaire je s svojimi besedami izročil oba občemu posmehu.

Še več. Glasoviti Reamur, kot največji poznavalec golazni je po nalogu akademije znanosti napisal obsežno delo o potrebi pajka in njegove preje v industriji, v tem svojem delu on uči kako rediti pajke kakor domačo žival. In v resnici so nekateri poskušali to umetnost. Za hrano

pajkom je on priporočal gliste deževnice in mušje glave. Ker pa je bilo potreba 50.000 pajkov, da se dobi en funt tkanine iz njihove pajčevine, je moral zavreči načrt v celoti.

Dandanes so seveda vsi ti navodi o pajku kurioznost, ali kedo more trditi, da se še v prihodnje kedo ne poloti tega posla, ki se tedaj ni obnesel, ko je bila tehnika še na nizki stopinji.

Plemenit odgovor. — Ko je danski pesnik Andersen po dolgem bivanju v Južni Italiji vse pripravil, da se vrne v domovino, vpraša ga neki njegov prijatelj Italijan; zakaj ne ostane stalno v tem lepem južnem kraju. Kako si more človek zaželeli vrnitve v rani mraz, neplodno Dansko, in zapustiti zemljo kjer cveto citrone? — Na to odvrne Andersen z ironičnim posmehom: Ljubi li človek morda manj svojo mater, ker ni lepa?

Voz z maškarami v ognju. — V Lizboni na Portugalskem je začel goreti tekom pustnega korza voz, na katerem je stalo 13 gospodičin iz zelo uglednih rodbin. Voz je predstavljal zimsko pokrajino. Vsa dekleta so težko ranjena. Voz je užgal baje neki mladenič iz ljubosumnosti.

Veliko čelo je dokončal po dvajsetih letih angleški gledališni pisatelj Reginald Clarence. V tej knjigi so navedene vse angleške gledališne igre (50.000 po številu) in sicer z naslovom, z imenom pisatelja, z letnico prve uprizoritve in drugimi opombami. Takega dela še ni bilo dosedaj v nobeni književnosti.

Kardinalski kolegij šteje sedaj mesto 70 le 53 kardinalov. Od teh je 6 kardinalskih škofov, 42 kardinalskih duhovnikov in 5 kard. diakonov, 32 kardinalov je Italijanov. Avstrija-Ogersko ima 6, Francija 3, Nemčija 2, Španija 4, toda samo dva sta v Španiji, dva sta v Rimu (med tema je Merry del Val), na Portugalskem, v Avstraliji, Sev. Ameriki, Juž. Ameriki, na Irskem in v Belgiji je po 1. Najdelj časa je Oreglia kardinal, ki je dobil rudeč klubček že pod Pijem IX., 38 kardinalov je imenoval Lev XIII., 14 Pij X. Po starosti je najstarejši dumajski Gruschia (90 let) in najmlajši Skrbensky (46 let.) Kakor se vidi so tri petine Italijani. Ker bo v prihodnjem konsistoriju imenovanih več italijanskih kardinalov, je skoraj gotovo, da zmagaja pri prihodnjih papežkih volitvah Rampolla, če bo še živ!

Anonimna pisma. — V Berlinu je dobival že več mesecev dobro znani gledališni igralec Giampietro vse polno pisem, odprtih dopisnic in zavojev z zelo svinjsko vsebino in seveda brez podpisa. Policiji se je posrečilo iztakniti osebo, ki je igralca na ta način kompromitovala. Bila je ugledna dama iz najvišjih krogov berlinske družbe in celo igralčeva prijateljica.

Švedski kralj Gustav je zbolel hipno na unetju slepiča. Operacija se je posrečila popolnoma. Kralj ima sedaj 52 let.

Anonimno pismo na papeža. — Papež je dobil iz Požuna na Ogrskem anonimno pismo, v katerem so bile naslikane v drastičnih barvah orgije, katere se gode dan za dnevom v požunski bolnišnici usmiljenih bratov. Preiskava je odkrila pravega pisca tega pisma v osebi tamošnjega me-

stnega nadzornika, dr. Zoltan Wamossyja, ki se je orgije in tako delovanje izmislil iz maščevanja, ker so ga usmiljeni bratje-zdravniki zapostavljali.

Apahi, znan izmeček pariškega mesta so kradli in ropali o priliki znanie povodnji kar se je dalo. Ljudstvo je bilo ogorčeno. Dobili so posebne kazni zanje. Kjer koli so zalotili kakega Apaha pri svojem nečednem delu, so ga obesili ali pa vrgli v vodo, toda koj potem ga rešili, samo da je dotičnik okusil dobroto vrvi in vode. Na mnogih mestih je prišlo do resnega spopada med apahiimi tolpmami in med vojaštvom.

Demonstracije ženskih borilk za enakopravnost. — V Lvovu so predstavljali v mestnem gledališču igro pisatelja Krulinskega: »Sufragetke«. Pri drugem aktu in sicer pri izjavi neke sufragetke: »Ako bi se lahko omožile na Angleškem sufragetke, se ne bi več borile za svoje pravice!« so pričele navzoče dame glasno in jasno protestirati in demonstrirati proti igri in proti Krulinskemu. Med najhujšimi demonstrantkami je bila soproga višjesodnega svetnika Berson-a.

Janina Borovska je bila izpuščena v pondeljek iz zapora, ker je umaknilo državno pravdnništvo ničnostno pritožbo proti njeni oprostivji pri znani in senzacijonelni porotni obravnavi v Krakovem.

V New-Yorku je vladal te dneve strahansko hud mraz, kakoršnega še ne pomnijo. Zapadni veter je še poostiril nezno mraz. Ulice so bile prazne. V mestu je zmrznilo 8 oseb.

Vulkan Poas v republiki Costarica (Srednja Amerika) je začel bluvati. Lava se vali v rodovitne doline, pepel je že pokrtil mesti Cabadillo in Lallekeiri, sodi se, da je mnogo ljudej žrtev tega izbruha. Costarica ima še dva vse polno vulkanov. — Poas je visok 2711 m.

Bolnik-tat. — V bolnišnici Saint Louis v Parizu je bil operiran 27 letni Maurice Benedite na nosu. Da se mu bolezen ne razširi, so mu djali na rano košček radija, vreden 6000 frankov. Bolnik je poznal vrednost radija, delal se, kakor da bi se radij izgubil, zapustil zdrav bolnišnico, toda neki tajni detektiv ga je vedno zasledoval in dobil slednjč radij na stanovanju tatu, katerega so že zaprli.

Pri zidanju nove evangeljske cerkve v Grossenheimu na Nemškem se je podrl še nekončani strop. En delavec je mrtev, 6 zidarjev pa smrtno nevarno ranjenih.

V Št. Rupertu na Koroškem so razjedle v pokopališčni mrtvašnici podgane in miši tekem štirih tednov že tretjega mrtveca. Lepe razmere!

Egiptovski kedive se je zaročil z madžarsko lepoticco Török, hčerko zelo ženjalnega inženirja Puskas-a.

Abdul Hamid nori. — Duševno stanje prejšnjega turškega sułtana se slabša od dne do dne. Kakor norec leta po sobah; njegov glas se sliši daleč ven iz vile Alatin, kjer prebiva. Pred kratkem se je hotel obesiti s pomočjo obrisalke, toda sluga ga je rešil, za kar mu je Abdul Hamid v znak hvaležnosti odgriznil prst.

50.000 K kot darilo je dobil v New-Yorku Peary, ko je v metropolitanski operi predaval o severnem tečaju.

SODBA

Izkušene
gospodinje:

Kathreiner Kneippova sladna kava je vsakdanja pijača, katere povečuje delavno moč mojega moža in mu ohranja dobro voljo. Otroci uspevajo dobro in v gospodinjstvu si precej prihranim. Vrhtega nam ta kava vsakdan čudovito tekre.

Naravno čistilo za zobe Eustomaticus v prahu ali v ceveh

dr. Alfonza Milani ja.

je edina zmes naravnih snovij, ki ne škoduje zdravlju in je edino čistilo za zobe, ki daje pravo beloto.

Zdravniške in zobozdravniške avtoritete bodisi italijanske ali tuje priporočajo, da je to čistilo najboljšje.

Dobiva se v vseh glavnih prodajalnah.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja
prve vrste

najboljše trdk iz Istre, Dalmacije, Malfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cené ugodne.

Pošilja poštalne prosto na dom. Posoda se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zameni s polno.

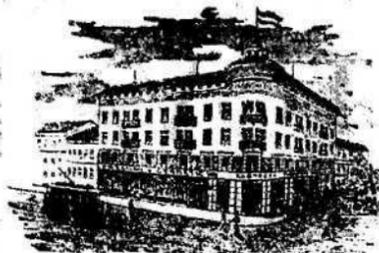
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Haute Nouveaute!

Nova moda za pomlad in poletje!

Volučno blago za obleke in bluze; različne vrste svila, modni fonlard, perkalin, kambrik, ilberti, organdi, batist, cefir, panama in otoman blago, nove tkanine.	Šifon za perilo, ubeljeno platno, domače platno, fino platno, vezene, čipke, vložki, orientalske čipke, fantastični motivi, čipkasti ovratniki, šerpice, šerpice iz čipk (Jabot) svilene šerpe.
--	---

— Aplikacije, novi okraski za obleke: traki in našivi, — — — — — moderni pasovi, elastika za pasove, nogovce, rokavce, perilo za ženske, in moške.

Pregrad & Černetič

GORICA.

Različne opreme za sobe: preproge, zavese (volnene in iz čipk), odeje volnene, flanelaste in šivane; žima, perje, in volna za postelje; cele oprave za novce — po najnovejši modi. — — — — — Razno sukno in volučno blago; najnovejši vzorci. — Potrebščine za šivilje in krojače, po najnižjih cenah. Vzorci se razpošiljajo za stanj in poštalne prosto. — Ostanki različnega blaga se prodajajo za polovično ceno.

Lastna izdelovalnica perila za dame in gospode.

V zadregi zares si veiki, prijatelj, ne veš še, za god kaj soprogi bi dal; za liter vipavca, moj dragi pagatelj, prihranim, če hočeš, domač ti škandal. Poslušaj zdaj moje besede skrbno in kupi soprogi par čevljev.

"OHO"

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Vsak dan sveže
prekajene mesnine

kakor:

velike, pristne kranjske klobase kom. 39 v male, " " " " 18 " Fini salami iz šunke " " " " kg 2-40 K

Za dobro kakovost in fino blago se jamči.

Razpošilja se po povzetju.

Za obila naročila se toplo priporoča

M. Modic

Šiška — Ljubljana.

Kmečko-delavska gospodarska zadruga

v Dobravljah na Goriskem

ima v kletih zadrughnih kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah, Šmarjah in drugih vaseh

veliko množino izboraega vipavskega vina.

Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobiva se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah.

5500

not. potrjenih zdravniških in privatnih spričeval potrjujejo, da najuspešnejše odstranjujejo

Kaiserjeve

prsne karamelo

— z znamko treh smrek —

Kašelj

hripavost, zasliženost, katar, krčni in osioviski kašelj.

Zavoj stane 20 in 40 vin. Doza 60 vin. Dobi se v lekarnah A. de Gironcoli — Gorica, I. Cristofaletti — Gorica, Ruggiero Kürner — Gorica, G. E. Pontoni — Gorica, L. Gliubich — Gorica, v mirodijnici E. Mazzoli — Gorica, v lekarni J. Hus — Vipava, Maks Kozover — Ajdovščina, L. Jursche — Ajel.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravnorjene barve po K 1-40, bele barve K 2. Trskino železnato jetrno olje. Baha tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerovni in pežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jedcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostre bolezni, žlezni otoki, geške, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mejem kem. laboratoriju, predno se napolni v steklenice. Zato zamorem jamčiti svojih izdelcev glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Gradni prostori Janez Ordinoča ulica št. 8. Podružnica Trst, ulica Stadion št. 3.

Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga

POZOR! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in orodja. **POZOR!** Vina, štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina! — Sir, maslo, žita, moka, olje, itd.

Agro-Merkur preskrbi sploh vsako blago. — Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše!

Postrežba točna!

Zahtevajte pravila, cenike, ponujajte svoje pridelke!

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski (last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Interurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Useđ. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloga: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na uvoju obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografični zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružne glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5-6%.

Naznanilo.

Slav. občinstvu se uljudno naznanja, da je z 4. dnem tega meseca prešla trgovina s porcelanom in steklom g. A. Fonzarja

v Gorici v Raštelju

v slovenske roke. — Isto je prevzel

Josip Bregant,

koji se slav. občinstvu najuljudneje priporoča.

Sans souci

najboljša tuzemska znamka napravljena po francoskem načinu.

Grand crémant, Carte d'Or, Asti spumante.

Gennaro Ossoinack — Reka odlikovana kiel šampanjca.

Ceniki na zahtevo gratis.

Naznanilo.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da otvorim v četrtek 10. t. m.

v Gorici Via Scuole št. 6

modno trgovino za gospode in dame te, se tem potom za obilni obisk najtopleje priporočam. Ker izdelujem kravate in perilo sam, zamorem z najboljšim blagom najcenejše postreči.

Spoštovanjem

Engelbert Skušek
Ljubljana — Gorica.

Varstvena znamka: „šidro“
Biničint. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je povsod priznana kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1-40 in 2- se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z našo varstveno znamko „šidrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „slatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

GORIŠKA TOVARNANA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša špecialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!